

PREHLAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie október 2012

IV. senát

Nálezy:

spisová značka	IV. ÚS 345/2012
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené (priznanie finančného zadost'učinenia)
dátum rozhodnutia	26. októbra 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľka (fyzická osoba) bola ako žalobkyňa účastníčkou konania o ochranu osobnosti vedeného okresným súdom. V tomto konaní sa domáhala voči obchodnej spoločnosti P., a. s., ako žalovanej v 1. rade (ďalej len „žalovaná 1“) uverejnenia ospravedlnenia v súvislosti s článkom publikovaným v nej vydávanom denníku PRAVDA 6. februára 2002 s titulkom „Dali si postaviť miliónové byty a stále nebývajú“. Sťažovateľka sa taktiež domáhala priznania náhrady nemajetkovej ujmy v sume 600 000 Sk.</p> <p>Žalovanou v 2. rade bola v predmetnej právnej veci sťažovateľky obchodná spoločnosť P., a. s. (ďalej len „žalovaná 2“), voči ktorej ako vydavateľke denníka Prešovský korzár sa sťažovateľka taktiež domáhala uverejnenia ospravedlnenia za článok uverejnený v tomto denníku 19. decembra 2001 s titulkom „Klientom T., ktorí sa dostali do pozície rukojemníkov, hrozia sankcie“, ako aj náhrady nemajetkovej ujmy v sume 400 000 Sk.</p> <p>Okresný súd o žalobe sťažovateľky rozhodol rozsudkom tak, že ju zamietol. Sťažovateľka podala proti označenému rozsudku okresného súdu odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom tak, že odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil.</p> <p>Ústavný súd po čiastočnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol o nej nálezom sp. zn. IV. ÚS 348/2011 z 19. januára 2012, v ktorom vyslovil, že rozsudkom krajského súdu z 23. marca 2011 v časti, v ktorej potvrdil rozsudok okresného súdu č. k. zo 17. mája 2010 vo výrokoch o trovách konania, bolo porušené základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a zároveň tento rozsudok zrušil v potvrdzujúcej časti týkajúcej sa výrokov o trovách konania a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. V odôvodnení označeného nálezu ústavný súd poukázal na nedostatočné odôvodnenie rozsudku krajského súdu z 23. marca 2011, konkrétne v jeho časti týkajúcej sa náhrady trov konania.</p> <p>Po vrátení veci na ďalšie konanie krajský súd opätovne rozhodol o veci sťažovateľky v časti týkajúcej sa trov konania, a to uznesením z 26. apríla 2012, ktorým zmenil rozsudok prvého stupňa vo výroku o trovách konania tak, že sťažovateľke uložil povinnosť zaplatiť žalovanej 1 trovy konania v sume 9 699,81 € a žalovanej 2 trovy konania v sume 2 479,72 €.</p> <p>Sťažovateľka tvrdila, že namietané uznesenie krajského súdu bolo svojvoľné.</p>
ratio decidendi	Ústavný súd konštatoval, že sťažovateľka sa predovšetkým domáhala, aby ústavný súd vyslovil, že namietaným uznesením krajského súdu došlo k porušeniu jej základného

	<p>práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Krajský súd týmto uznesením zmenil výroky odvolaním napadnutého rozsudku okresného súdu v časti týkajúcej sa povinnosti sťažovateľky nahradiť žalovaným trovy konania. V prípade oboch žalovaných krajský súd zaviazal sťažovateľku na náhradu trov konania v nižšej výške než okresný súd vo svojom rozsudku zo 17. mája 2010 (okresný súd priznal žalovanej 1 náhradu trov konania v celkovej sume 19 759,09 € a krajský súd 9 699,81 € a žalovanej 2 okresný súd priznal náhradu trov konania v celkovej sume 5 435,46 € a krajský súd 2 479,72 €).</p> <p>Ústavný súd ďalej uviedol, že kľúčová námietka sťažovateľky spočívala v tom, že v konaní o ochranu osobnosti, v ktorom žalobca uplatňoval nárok na ospravedlnenie a náhradu nemajetkovej ujmy, nešlo o spojené veci. Podľa jej tvrdenia išlo iba o jednu vec, a to ochranu osobnosti, a z tohto dôvodu nebolo možné na takúto vec aplikovať ustanovenia § 17 ods. 4 starej vyhlášky (vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb), resp. § 13 ods. 3 novej vyhlášky (vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb) o spojení vecí.</p> <p>Ústavný súd vychádzajúc z rozhodnutí ústavného súdu citovaných častí uvedených rozhodnutí najvyššieho súdu v zhode s argumentáciou sťažovateľky obsiahnutou v jej stanovisku k vyjadreniu predsedu kolégia krajského súdu konštatoval, že tieto rozhodnutia najvyššieho súdu sa nezaoberali kľúčovým právnym problémom nastoleným sťažnosťou sťažovateľky, t. j. otázkou spojenia dvoch vecí v prípade konania o žalobe o ochranu osobnosti, v ktorej sa uplatňoval tak nárok na ospravedlnenie, ako aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch (resp. v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok na náhradu bolesti, ako aj nárok za sťaženie spoločenského uplatnenia.). Za daných okolností bola obrana krajského súdu spočívajúca v poukazovaní na už uvedené rozhodnutia najvyššieho súdu z hľadiska posúdenia kľúčovej námietky sťažovateľky v danom prípade irelevantná.</p> <p>Z označeného uznesenia najvyššieho súdu zjavne vyplývalo, že najvyšší súd pri určení náhrady trov dovolacieho konania vychádzal z § 10 ods. 8 novej vyhlášky, a teda neuplatnil ustanovenia vyhlášky o spojení dvoch vecí, a to aj napriek tomu, že v rámci konania o ochranu osobnosti bol uplatnený tak nárok na ospravedlnenie, ako aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy.</p> <p>Ústavný súd tak konštatoval, že v posudzovanej veci krajský súd v odôvodnení namietaného uznesenia nedal z ústavného hľadiska uspokojivú odpoveď na kľúčovú otázku nastolenú sťažovateľkou, prečo (z akých dôvodov) dospel v konaní o ochranu osobnosti, v ktorom sa uplatňoval tak nárok na ospravedlnenie, ako aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch, k právnemu záveru, že išlo o spojenie dvoch vecí, čo by mohlo odôvodňovať pri rozhodovaní o trovách konania aplikáciu § 17 ods. 4 starej vyhlášky, resp. § 13 ods. 3 novej vyhlášky (ktoré v namietanom uznesení krajský súd aj aplikoval, pozn.). Z uvedeného dôvodu ústavný súd považoval namietané uznesenie z ústavného hľadiska za neakceptovateľné a neudržateľné.</p> <p>Na tomto základe ústavný súd rozhodol, že uznesením krajského súdu z 26. apríla 2012 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Ústavný súd označené uznesenie krajského súdu zrušil vec mu vrátil na ďalšie konanie.</p> <p>Posudzujúc žiadosť sťažovateľky o priznanie primeraného finančného zadostučinenia ústavný súd dospel k záveru, že v jej prípade bude na efektívnu ochranu jej ústavou garantovaných práv postačovať skutočnosť, že ústavný súd vyslovil porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a zároveň namietané uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, a preto v tejto časti sťažnosti nevyhovel</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>***</p>

spisová značka	IV. ÚS 267/2012
sudca spravodajca	Ján Luby
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	22. novembra 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	<p>Zo sťažnosti, z pripojených listinných dôkazov a zo zistení ústavného súdu vyplývalo, že sťažovateľ (fyzická osoba) podal okresnému súdu návrh na obnovu konania v jeho trestnej veci vedenej okresným súdom. Uznesením okresného súdu v spojení s uznesením krajského súdu bol jeho návrh na obnovu konania zamietnutý v zmysle § 399 ods. 2 Trestného poriadku, v dôsledku čoho mu bola uznesením okresného súdu vydaným vyšším súdnym úradníkom (ďalej aj „uznesenie okresného súdu zo 16. marca 2010“) uložená povinnosť nahradiť Slovenskej republike trovy trestného konania určené paušálnou sumou 99,58 €.</p> <p>Sťažovateľ podal proti uzneseniu okresného súdu zo 16. marca 2010 sťažnosť, v ktorej namietal, že vyšší súdny úradník nesprávne určil výšku trov trestného konania, a požiadal nadriadený súd o jeho preskúmanie. Napadnutým uznesením okresného súdu bola sťažnosť sťažovateľa s poukazom na § 193 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku zamietnutá, pretože sťažnosť proti takémuto uzneseniu nebola podľa okresného súdu prípustná.</p>
ratio decidendi	<p>Úlohou ústavného súdu bolo posúdiť, či argumentácia, o ktorú okresný súd oprel svoje uznesenie, bola z ústavného hľadiska akceptovateľná a udržateľná a či v tejto súvislosti nedošlo k porušeniu označeného základného práva sťažovateľa.</p> <p>Ústavný súd konštatoval, že z obsahu sťažnosti a priloženej spisovej dokumentácie bolo zrejmé, že uznesenie okresného súdu zo 16. marca 2010 vydal poverený zamestnanec okresného súdu – vyšší súdny úradník, ktorý je podľa § 2 zákona o súdnych úradníkoch štátnym zamestnancom. Nesplňal teda kritériá nezávislosti, ktoré sú priamo ustanovené v čl. 46 ods. 1 ústavy. V prípade, že vyšší súdny úradník vydal rozhodnutie vo veci v súlade so znením čl. 142 ods. 2 poslednej vety ústavy, proti takému rozhodnutiu je vždy prípustný opravný prostriedok, o ktorom rozhoduje vždy sudca.</p> <p>Ústavný súd ďalej uviedol, že rozhodnutie vyššieho súdneho úradníka nemôže byť v súlade s účelom sledovaným čl. 142 ods. 2 v spojení s čl. 46 ods. 1 ústavy nikdy konečným rozhodnutím vo veci.</p> <p>Podľa názoru ústavného bolo potrebné rozlišovať, či v prípade rozhodnutia inak nenapadnuteľného riadnym opravným prostriedkom príslušné rozhodnutie vydal sudca alebo tak urobil poverený zamestnanec súdu, a podľa toho urobiť aj záver o prípustnosti opravného prostriedku. Kým totiž v prípade rozhodnutí sudcov nenapadnuteľnosť niektorých rozhodnutí opravným prostriedkom zákonná úprava priamo predpokladá a ani ústava také rozhodovanie v jedinom stupni nevylučuje, pri rozhodnutiach vydávaných poverenými zamestnancami je to naopak. Napadnuteľnosť všetkých rozhodnutí poverených zamestnancov odvolaním je totiž bezvýnimočným pravidlom majúcim oporu v základnom zákone štátu.</p> <p>Ústavne konformným výkladom tak bolo potrebné podľa názoru ústavného súdu dospieť k záveru, podľa ktorého opravný prostriedok je prípustný aj proti takému rozhodnutiu, proti ktorému zákon inak opravný prostriedok nepripúšťa, ak vo veci nerozhodoval sudca, ale zamestnanec súdu.</p> <p>Okresný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol argumentujúc pritom správnosťou poučenia súdu prvého stupňa o neprípustnosti odvolania proti jeho uzneseniu, pričom sa vôbec nezaoberal skutočnosťou, že rozhodnutie súdu vydal jeho poverený zamestnanec a že proti takémuto rozhodnutiu je vždy prípustné odvolanie podľa čl. 142 ods. 2 ústavy. Z uvedeného vyplývalo, že okresný súd vo veci riadneho opravného prostriedku použitého proti uzneseniu okresného súdu zamietnutím sťažnosti odňal sťažovateľovi možnosť konať pred opravným súdom, ktorú mu garantoval čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 ústavy.</p> <p>Ústavný súd na základe uvedeného dospel k záveru, že základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením okresného súdu porušené bolo.</p> <p>Sťažovateľ sa nedomáhal priznania finančného zadosťučinenia, a preto ústavný súd o tomto nároku nerozhodoval.</p>

použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***
--	-----

spisová značka	IV. ÚS 340/2012
sudca spravodajca	Ján Luby
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	22. novembra 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažnosť sťažovateľov (fyzické osoby) sa týkala sporu medzi pôvodnými sťažovateľmi ako kupujúcimi a predávajúcou (ďalej len „žalobkyňa“) o kúpe bytu a k nemu prislúchajúcemu spoluvlastníckemu podielu na spoločných častiach a zariadeniach domu.</p> <p>Okresný súd zistil, že žalobkyňa a sprostredkovateľ uzavreli 5. januára 1999 zmluvu o sprostredkovaní, na základe ktorej sa sprostredkovateľ zaviazal zabezpečiť predaj alebo výmenu bytu patriaceho žalobkyni.</p> <p>Z dohody uzavretej 24. októbra 2000 medzi žalobkyňou a pôvodným sťažovateľom v 1. rade okresný súd zistil, že žalobkyňa ako výlučná vlastníčka bytu a pôvodný sťažovateľ v 1. rade ako záujemca o byt sa dohodli, že žalobkyňa odstúpi pôvodným sťažovateľom svoj byt za týchto podmienok: sťažovateľ v 1. rade zabezpečí žalobkyni 3-izbový byt podľa jej výberu s tým, že jej doplatí sumu predstavujúcu rozdiel aktuálnej trhovej hodnoty oboch bytov. Žalobkyňa sa zaviazala uskutočniť prevod bytu oproti poskytnutej zálohe kúpnej ceny. Medzitým mal pôvodný sťažovateľ v 1. rade zabezpečiť pre žalobkyňu požadovaný 3-izbový byt. Plné vyrovnanie ceny 3-izbového bytu a doplatku kúpnej ceny sa malo uskutočniť po celkovom presťahovaní a zohľadnení ceny bytu a poskytnutej zálohy.</p> <p>Žalobkyňa ako predávajúca a pôvodní sťažovatelia ako kupujúci uzatvorili 15. novembra 2000 kúpnu zmluvu, ktorej predmetom bol byt, pričom kúpna cena bola v tejto zmluve uvedená v sume 585 153,28 Sk (19 423,53 €) s tým, že išlo o cenu určenú znaleckým ohodnotením bytu.</p>
ratio decidendi	<p>Ústavný súd konštatoval, že sťažovatelia odôvodnili svoju sťažnosť námietkami, ktoré bolo možné rozdeliť do dvoch skupín.</p> <p>II.1 Námietka nedostatočného právneho záujmu na určení neplatnosti zmluvy z 15. novembra 2000</p> <p>Pôvodní sťažovatelia namietali, že zo strany žalobkyne nebol preukázaný naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmluvy z 15. novembra 2000.</p> <p>Podľa pôvodných sťažovateľov nemala mať žalobkyňa naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmluvy z 15. novembra 2000 a jej žaloba mala byť preto zamietnutá. Tvrdili, že právna istota žalobkyne, ktorá s nimi uzatvorila kúpnu zmluvu, ktorá podľa nich spĺňala všetky zákonné požiadavky, nebola v konaní spochybnená. Zároveň tvrdili, že bolo preukázané uhradenie protiplnenia za predmet kúpy v plnom rozsahu. Krajský súd sa mal pritom s touto námietkou vysporiadať ústavne neutržateľným spôsobom.</p> <p>Ústavný súd konštatoval, že spôsob posúdenia existencie naliehavého právneho záujmu v zmysle § 80 písm. c) OSP napadnutým rozsudkom krajského súdu (v spojitosti s rozsudkom okresného súdu) by sa v okolnostiach danej veci mohol stať predmetom prípadnej kritiky zo strany ústavného súdu len v prípade, ak by závery, ktorými sa krajský súd pri svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. Podľa názoru ústavného súdu ale výklad krajského súdu zohľadňujúci preventívnu funkciu určovacej žaloby a vyúsťujúci v podstate do záveru, že účastník právneho úkonu, na základe ktorého došlo k prevodu jeho vlastníckeho práva, má naliehavý právny záujem na určení, ktorým sa môže odstrániť spornosť jeho vlastníckeho práva a dosiahnuť tak aj zmenu v katastri nehnuteľností, nebolo možné považovať za zjavne neodôvodnený</p>

alebo arbitrárny. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu posúdenie existencie naliehavého právneho záujmu žalobkyne krajským súdom takéto nedostatky nevykazovalo. Záver o existencii naliehavého právneho záujmu na strane žalobkyne v danej veci nemal preto ústavný súd dôvod spochybňovať.

II.2 Námietky proti záveru o neplatnosti kúpnej zmluvy z 15. novembra 2000

Ústavný súd konštatoval, že pôvodní sťažovatelia v podstate nesúhlasili s názorom krajského súdu, podľa ktorého si zmluvné strany (pôvodní sťažovatelia a žalobkyňa) už v čase uzatvárania zmluvy z 15. novembra 2000 dohodli povinnosť zaplatiť vyššiu cenu nespĺňajúc podmienku písomnej formy vyžadovanej na daný právny úkon a obchádzajúc daňové predpisy, čo malo viesť k neplatnosti tohto dojednania. Naopak, pôvodní sťažovatelia tvrdili, že v danom čase existovala popri povinnosti zaplatiť trhovú cenu nehnuteľnosti tak, ako to vyplývalo zo skoršej písomnej dohody medzi týmito účastníkmi, iba ich povinnosť zabezpečiť pre žalobkyňu iný byt podľa jej predstáv, pričom táto povinnosť pôvodných sťažovateľov bola následne, po prevode vlastníckeho práva k bytu, po dohode so žalobkyňou zmenená v prospech vyplatenia náhrady za takýto byt.

Pôvodní sťažovatelia nesúhlasili s konštatovaním nesúladu medzi vôľou strán a jej prejavom v žalobou napadnutej kúpnej zmluve z 15. novembra 2000.

Podľa pôvodných sťažovateľov v čase uzatvárania dohody z 15. novembra 2000 neexistovala žiadna iná dohoda o kúpnej cene za byt. Pôvodní sťažovatelia uviedli, že krajský súd sa v napadnutom rozsudku „*nijako nevysporiadal s odvolacou námietkou poukazujúcou na nepochybné výsledky dokazovania, podľa ktorého k žiadnej odchýlnej dohode o kúpnej cene (vo vzťahu ku kúpnej zmluve z 15. novembra 2000, pozn.) nedošlo, a teda kúpnu zmluvu je potrebné aj v tejto časti považovať za uzatvorenú v súlade so zákonom a vyjadrujúcu skutočnú vôľu strán*“. Tomuto názoru sťažovateľov mal svedčiť aj preukázateľne zistený skutkový stav. Pôvodní sťažovatelia pritom vychádzali z úvahy podporenej podľa nich aj záverom vyplývajúcim z rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky (sp. zn. 30 Cdo 1162/2002), že odplata za predmet kúpy, ktorá nie je vyjadrená cenou (sumou peňazí), v tomto prípade povinnosť zabezpečiť náhradný byt pre žalobkyňu, nie je kúpnu cenou.

Ústavný súd ďalej uviedol, že pôvodní sťažovatelia nesúhlasili ani s tým záverom krajského súdu, ktorým sa stotožnil s názorom okresného súdu, ktorý vyvodil neplatnosť kúpnej zmluvy z dôvodu obchádzania daňových povinností predávajúcou, teda žalobkyňou. Pôvodní sťažovatelia ďalej v tejto súvislosti uviedli, že „*kúpna cena bola určená znaleckým posudkom, ktorý nebol nijak spochybnený a stanovená bola v rozsahu, ktorý reálne zodpovedal cenám nehnuteľností v tom čase*“.

S touto námietkou pôvodných sťažovateľov súvisela aj námietka nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu v časti, v ktorej odôvodňoval neplatnosť zmluvy z 15. novembra 2000, kvalifikujúc ju ako simulovaný právny úkon.

Ďalej pôvodní sťažovatelia namietali aj porušenie princípu právnej istoty a predvídateľnosti rozhodovania súdov. Odvolávali sa na to, že podľa ustálenej rozhodovacej praxe (poukazovali na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 44/93) „*na samotnú platnosť právneho úkonu nemôžu mať vplyv okolnosti, ktoré nastali po uzatvorení zmluvy*“. Pôvodní sťažovatelia poukazovali taktiež na porušenie princípu, podľa ktorého má byť pri výklade právneho úkonu daná prednosť tomu výkladu, ktorý zachováva právny úkon v platnosti, usmerňujúc pozornosť na judikatúru Najvyššieho súdu Českej republiky a Ústavného súdu Českej republiky.

Ústavný súd konštatoval, že vzhľadom na to, že krajský súd napadnutým rozsudkom v plnej miere potvrdil dôvody rozhodnutia okresného súdu a doplnil svoju úvahu o aplikácii ustanovení o simulácii právnych úkonov, bola predmetom sťažnosti námietka proti tomu, ako okresný súd a krajský súd v konaní o určení platnosti právneho úkonu pristúpili k aplikácii ustanovení Občianskeho zákonníka týkajúcich sa neplatnosti kúpnej zmluvy, predmetom ktorej bol byt.

Ústavný súd zisťoval, či krajský súd pri výklade uvedených ustanovení nepostupoval tak, že by zásadne poprel ich účel a význam, a či ústavne udržateľným spôsobom odôvodnil svoje závery.

Ústavný súd zároveň zdôraznil, že jedným zo základných princípov výkladu zmlúv je priorita výkladu, ktorý nevedie k neplatnosti zmluvy, pred takým výkladom, ktorý vedie k neplatnosti, ak do úvahy prichádzajú obidva výklady. Je tak vyjadrený a podporovaný princíp autonómie zmluvných strán, povaha súkromného práva a s ním spojená spoločenská a hospodárska funkcia zmluvy. Neplatnosť zmluvy má byť teda výnimkou, a nie zásadou. Taká prax, keď všeobecné súdy preferujú celkom opačnú tézu uprednostňujúcu výklad vedúci k neplatnosti zmluvy pred výkladom nezakladajúcim jej neplatnosť, preto nebola ústavne konformná a bola v rozpore s princípmi právneho štátu vyplývajúcimi z čl. 1 ústavy.

Na tomto základe pristúpil ústavný súd k posúdeniu námietok sťažovateľov.

a) Ako prvú preskúmal tú námietku, ktorou sa pôvodní sťažovatelia dovoľávali nedostatočného vysporiadania sa s dôvodmi ich odvolania, ktoré zásadne vplývajú na záver rozhodujúci pre napadnutý rozsudok krajského súdu.

Ústavný súd konštatoval, že v odôvodnení svojho rozsudku sa krajský súd so zásadnou námietkou sťažovateľov (existenciou vedľajších dojednaní, ktoré vplývali na povinnosť sťažovateľov plniť žalobkyňu, ale nie na kúpnu cenu v zmysle peňažného vyjadrenia) a jej dopadmi na platnosť dotknutého právneho úkonu vôbec nevysporiadal, a ani nezohľadnil tvrdenie, že v čase prevodu nehnuteľnosti ešte žalobkyňa nemala vybraný náhradný byt, ktorý jej mali v zmysle predchádzajúcej dohody zabezpečiť pôvodní sťažovatelia. Navyše, z odôvodnenia napadnutého rozsudku bolo možné vyvodiť, že krajský súd zastával tak názor o tom, že vyššia kúpna cena vyplýva z písomného dojednania medzi stranami (iného ako je zmluva z 15. novembra 2000) zachyteného v písomnej forme, ale zároveň aj názor, že takéto dojednanie o vyššej kúpnej cene nespĺňa podmienku písomnej formy (vo vzťahu k zmluve z 15. novembra 2000). Krajský súd v napadnutom rozsudku tento zásadný rozpor nevysvetlil.

Hoci krajský súd na rozdiel od okresného súdu vychádzal z toho, že medzi stranami došlo aj k simulácii právneho úkonu, a teda predpokladal existenciu dvoch právnych úkonov, zastierajúceho a zastretého, opomenul sa vyjadriť k tomu, či existencia iných písomných prejavov, ktoré by mohli obsahovať skutočnú vôľu strán, vplývala na jeho záver o neplatnosti ich prejavu vôle, hoci na túto okolnosť v podstate sťažovatelia poukazovali a bola taktiež podstatná pre jeho vlastný právny záver. Tieto iné dohody použil tak okresný súd, ako aj krajský súd iba na zistenie výšky skutočnej ceny, ale nie na posúdenie platnosti právneho úkonu (kúpnej zmluvy o prevode nehnuteľností), a to bez toho, aby takýto postup bol náležite vysvetlený.

Ústavný súd ďalej uviedol, že v tejto súvislosti vyznievalo protirečivo, ak krajský súd vo svojom vyjadrení k sťažnosti, ktoré bolo doručené ústavnému súdu 10. septembra 2012, uviedol, že v čase uzatvorenia zmluvy (zrejme zmluva z 15. novembra 2000, pozn.) nepochybne trval záväzok sťažovateľov zabezpečiť náhradný byt pre žalobkyňu. Takýto záver ale predpokladal, že pôvodná dohoda bola platná, inak by záväzok zabezpečiť náhradný byt nemohol trvať. Krajský súd teda aj vo svojom vyjadrení predpokladal, že zmluvné strany medzi sebou platne dohodli zmluvu, ktorej predmetom bol byt a z ktorej vyplývali práva a povinnosti medzi stranami.

Odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu bolo podľa názoru ústavného súdu nepresvedčivé a nezodpovedalo požiadavkám na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

Ústavný súd z uvedených dôvodov zastával názor, že ak všeobecný súd pri zisťovaní platnosti právneho úkonu o prevode nehnuteľností alebo pri zisťovaní, či je zastretý právny úkon platný, nezohľadnil iné dojednania medzi stranami, ktoré by mohli spĺňať podmienky obsahu a formy vyžadovanej právnym poriadkom, hoci existenciu takýchto písomných prejavov vôle v konaní sám ustálil a na ich použitie sa účastníci odvolávali (teda preferoval bez presvedčivého odôvodnenia neplatnosť právneho úkonu, ktorá by mohla bez ďalšieho viesť k zmene v katastri nehnuteľností a zásadne zasiahnuť do majetkového postavenia strán, resp. vôbec nezohľadnil možné nespravodlivé dôsledky jeho spôsobu aplikácie právnej úpravy spojené s neplatnosťou právneho úkonu), postupoval príliš formalisticky, v dôsledku čoho napadnutý rozsudok bolo možné označiť za arbitrárny, zjavne neodôvodnený a ústavne neudržateľný. Závery, ku ktorým krajský súd v napadnutom rozsudku dospel, vyznievali nepresvedčivo a jednostranne na ujmu sťažovateľov. Tým došlo podľa názoru ústavného súdu zo strany

	<p>krajského súdu k porušeniu základného práva sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>S ohľadom na to, že ústavný súd sťažnosti vyhovel a rozhodol, že krajský súd napadnutým rozsudkom porušil základné právo sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	<p>Najvyšší súd SR: 2Cdo 184/2005, 2Cdo 124/2003, 1 Cdo 96/95</p> <p>Ústavný súd ČR: I. ÚS 331/1998, III. ÚS 314/07</p> <p>Najvyšší súd ČR: 22 Cdo 102/1999, 22 Cdo 2222/2011, 30 Cdo 1162/2002</p> <p>Najvyšší správny súd ČR: 9 Afs 81/2010-180</p> <p>Rakúsky najvyšší súdny dvor: 1 Ob 483/51, 6 Ob 200/74</p>

Nálezy – prietahy v konaní:

spisová značka	IV. ÚS 397/2012
sudca spravodajca	Ján Luby
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	25. októbra 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľka (fyzická osoba) namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov postupom okresného súdu v konaní o vydanie platobného rozkazu. Konanie sa začalo v roku 2009.</p>
ratio decidendi	<p>Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: (1.) zložitost' veci, (2.) správanie účastníka konania a (3.) postup súdu. V súlade s judikatúrou ESEP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa. Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.</p> <p>1. Podľa názoru ústavného súdu vec nebola právne ani skutkovo zložitá, pričom na prípadnú zložitost' nepoukázal ani okresný súd vo svojom vyjadrení k sťažnosti.</p> <p>2. Ústavný súd konštatoval, že sťažovateľka čiastočne prispela k predĺženiu napadnutého konania v súvislosti s tým, že sa dvakrát neúspešne domáhala nariadenia predbežného opatrenia, pričom k svojim návrhom nepripojila dostatočný počet príloh. Uvedená skutočnosť však nebola relevantná, pokiaľ išlo o zodpovednosť okresného súdu za stav napadnutého konania, v akom sa nachádzalo v čase meritórneho rozhodovania ústavného súdu o sťažnosti sťažovateľky.</p> <p>3. Ústavný súd zistil, že z dovtedajšej dĺžky konania (tri a pol roka) bol okresný súd úplne nečinný dva roky.</p> <p>Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že dovtedajším namietaným postupom okresného súdu v konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.</p> <p>Ústavný súd prikázal okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných prietahov a sťažovateľke priznal finančné zadosťučinenie v sume 1 500 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	IV. ÚS 139/2012
sudca spravodajca	Ľudmila Gajdošíková
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	7. novembra 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovatelia (fyzické osoby) namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov postupom okresného súdu v konaní o žalobe o odstránenie stavebných vád na obytnom dome. Konanie sa začalo v roku 2003.
ratio decidendi	<p>1. Predmetom konania pred okresným súdom bolo rozhodovanie o žalobe 21 žalobcov vrátane sťažovateľov „o odstránenie stavebných vád na obytnom dome...“.</p> <p>Predsedníčka okresného súdu výslovne uviedla, že právne a skutkovo išlo o zložitú vec, v ktorej vystupovalo viac navrhovateľov, sťažovatelia naopak vec nepovažovali za zložitú ani právne, ani fakticky. Podľa názoru ústavného súdu išlo o vec, ktorá tvorí štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. Pokiaľ išlo o faktickú zložitú vec, ústavný súd konštatoval, že vec bola čiastočne fakticky zložitá vzhľadom na počet navrhovateľov, a v nadväznosti na to aj na to, že dokazovanie vyžadovalo zhromaždenie viacerých listinných dôkazov, avšak spoločných vo vzťahu ku všetkým navrhovateľom, resp. vypracovanie znaleckého posudku. Vec bola podľa názoru ústavného súdu čiastočne zložitá, nebolo však možné hovoriť o takej zložitosti veci, ktorou by bolo možné odôvodniť dovedajšiu dĺžku namietaného konania okresného súdu (deväť a pol roka) bez prijatia rozhodnutia vo veci samej.</p> <p>2. Ústavný súd konštatoval, že neúčast' sťažovateľov na pojednávaniach mohla mať čiastočný, avšak nie rozhodujúci vplyv na dovedajšiu dĺžku konania (odročenie označených pojednávani sa spravidla týkalo horizontu niekoľkých týždňov).</p> <p>3. Ústavný súd na základe svojich zistení uviedol, že okresný súd bol nečinný približne 4 roky a taktiež konal neefektívne a s prieťahmi.</p> <p>Ústavný súd preto konštatoval, že označené základné práva sťažovateľov porušené boli a okresnému súdu prikázal, aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov.</p> <p>Sťažovateľom priznal ústavný súd primerané finančné zadosťučinenie každému v sume 5 000 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	***

spisová značka	IV. ÚS 419/2012
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	7. novembra 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ (fyzická osoba) namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a práva na prejednanie veci v primeranej lehote postupom okresného súdu v konaní, ktorého predmetom bolo rozhodovanie o obžalobe pre trestný čin podvodu formou spolupáchateľstva. Konanie sa začalo v roku 2005.
ratio decidendi	<p>1. Ústavný súd konštatoval, že konanie nebolo možné považovať z faktického hľadiska ani z právneho hľadiska za zložitejšie. Zo spisu vyplývalo, že v predmetnej trestnej veci, ktorej predmetom bolo rozhodovanie o obžalobe pre trestný čin podvodu formou spolupáchateľstva, nebolo potrebné vykonať časovo náročnejšie dokazovanie vzhľadom na existenciu listinných dôkazov a výpovede svedkov (poškodených). Po právnej stránke išlo o vec, ktorá patrí k štandardnej rozhodovacej agende všeobecných súdov v trestných veciach.</p> <p>2. Zo súdneho spisu ústavný súd nezistil také skutočnosti, na základe ktorých</p>

	<p>by mohol pripísať negatívny podiel sťažovateľa na dovtedajšej dĺžke namietaného konania.</p> <p>3. Zo zistení ústavného súdu vyplývalo, že dovtedajší postup okresného súdu v namietanom konaní bol poznačený predovšetkým neefektívnou činnosťou, ktorá sa prejavovala najmä častým odročovaním nariadených hlavných pojednávaní bez prerokovania veci, pričom okresný súd toleroval bez využitia právnych prostriedkov poskytovaných Trestným poriadkom pasivitu strán konania (najmä obžalovaných a ich obhajcu).</p> <p>Namietané konanie pred okresným súdom v predmetnej trestnej veci trvalo v čase rozhodovania ústavného súdu už viac ako sedem rokov, čo nebolo možné z ústavného hľadiska akceptovať. Na tomto základe ústavný súd rozhodol, že postupom okresného súdu v namietanom konaní došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Ústavný súd prikázal okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných prieťahov a sťažovateľovi priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 4 000 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	***

spisová značka	IV. ÚS 422/2012
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	7. novembra 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka (fyzická osoba) namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a práva na prejednanie veci v primeranej lehote postupom okresného súdu v konaní, ktorého predmetom bolo rozhodovanie o povinnosti uzavrieť zmluvu o prevode vlastníctva bytov proti žalovanej obchodnej spoločnosti. Konanie sa začalo v roku 2000. V priebehu konania došlo k zmene žaloby, v zmysle ktorej sa žalobcovia domáhali proti žalovanej nahradenia prejavu jej vôle na uzatvorenie zmlúv o prevode vlastníctva bytov na navrhovateľov. Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že k pôvodnej žalobe podanej okresnému súdu 17. mája 2000 pristúpila 30. mája 2001; v konaní bola vedená ako žalobkyňa v 13. rade.
ratio decidendi	<p>1. Ústavný súd konštatoval, že konanie, ktorého predmetom bolo (po úpravách petitu) rozhodovanie o návrhu žalobcov (vrátane sťažovateľky) na nahradenie prejavu vôle žalovanej na uzavretie zmluvy o prevode vlastníctva bytov, nebolo možné z právneho hľadiska považovať za zložité. Na základe analýzy dovtedajšieho priebehu konania aj vzhľadom na počet žalobcov (37) ústavný súd pripustil, že vec bolo možné z faktického hľadiska považovať za zložitejšiu, a preto túto skutočnosť zohľadňoval pri rozhodovaní o sťažnosti sťažovateľky.</p> <p>2. Ústavný súd konštatoval, že sťažovateľka v dovtedajšom priebehu konania poskytovala okresnému súdu potrebnú súčinnosť, a preto nebolo možné pripísať na jej ťarchu negatívny podiel na tom, že namietané konanie nebolo do času rozhodovania ústavného súdu právoplatne skončené. Na druhej strane ústavný súd vzal do úvahy, že žalobcovia v dovtedajšom priebehu konania viackrát zmenili žalobný petit, pričom okresný súd sa musel s týmito procesnými úkonmi vysporiadať, čo malo objektívne vplyv na dovtedajšiu dĺžku namietaného konania. Ústavný súd preto túto skutočnosť zohľadnil pri rozhodovaní o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia.</p> <p>3. Ústavný súd na základe skutočností obsiahnutých v spise konštatoval, že postup okresného súdu v namietanom konaní nevykazoval dlhšie obdobia nečinnosti, t. j. jeho postup bol v zásade plynulý. Na druhej strane ústavný súd konštatoval, že dovtedajší priebeh namietaného konania sa vyznačoval nesústreďenou činnosťou okresného súdu, ktorá mala nezanedbateľný vplyv na jeho neprimeranú dĺžku.</p> <p>V období po prerušení konania v zmysle § 47 ods. 1 zákona o konkurze na základe</p>

	<p>uznesenia okresného súdu z 29. júna 2006 nemohlo podľa názoru ústavného súdu dôjsť k zbytočným prieťahom v konaní, keďže konanie bolo podľa jeho názoru prerušené v súlade so zákonom, pričom okresný súd v tejto súvislosti vykonal včas všetky potrebné procesné úkony a sledoval, či uvedené konkurzné konanie ešte prebiehalo. Ústavný súd v tejto súvislosti poukázal na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej prerušenie konania, ku ktorému došlo v súlade so zákonom, predstavuje zákonnú prekážku v konaní, a preto nečinnosť všeobecného súdu z dôvodu existencie zákonnej prekážky v konaní neposudzoval ako zbytočné prieťahy v konaní.</p> <p>Sťažovateľka tiež žiadala, aby ústavný súd okresnému súdu prikázal, aby v konaní v ďalšom období konal bez zbytočných prieťahov. Keďže ústavný súd v náleze č. k. IV. ÚS 411/09-19 z 22. januára 2010 takýto príkaz okresnému súdu už uložil, nebolo potrebné deklarovať ho opätovne, a preto v tejto časti sťažnosti sťažovateľky nevyhovel.</p> <p>Ústavný súd priznal sťažovateľke primerané finančné zadosťučinenie v sume 1 500 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	***

spisová značka	IV. ÚS 449/2012
sudca spravodajca	Ján Luby
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	7. novembra 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ (fyzická osoba) namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a práva na prejednanie veci v primeranej lehote postupom okresného súdu v konaní o návrhu na vydanie platobného rozkazu. Konanie sa začalo v roku 2004.
ratio decidendi	<p>1. Ústavný súd konštatoval, že spory o zaplatenie peňažnej sumy vyplývajúce z občianskoprávných, resp. obchodnoprávných vzťahov tvoria bežnú súčasť rozhodovacej agendy všeobecných súdov a v zásade ich nemožno považovať za právne ani skutkovo zložité. Aj keď bolo možné v danej veci pripustiť určitú mieru skutkovej zložitosti najmä vzhľadom na celkový počet účastníkov konania na strane žalovaných, z ktorých niektorí v priebehu konania zomreli, a bolo potrebné konať s ich právnymi nástupcami, ústavný súd bol toho názoru, že táto skutočnosť nezbavovala okresný súd zodpovednosti za stav namietaného konania v čase meritórneho rozhodovania o sťažnosti ústavným súdom.</p> <p>2. Ústavný súd zastával názor, že aj sťažovateľ v procesnom postavení navrhovateľa mal určitý podiel na spomalení priebehu namietaného konania, a konštatoval, že na jeho ťarchu bolo potrebné pripísať skutočnosť, že návrhy sťažovateľa mali nedostatky, pričom na ich odstraňovanie okresný súd musel sťažovateľa opakovane vyzývať. Ústavný súd uvedené skutočnosti zobral do úvahy pri rozhodovaní o priznaní finančného zadosťučinenia.</p> <p>3. Ústavný súd konštatoval, že nebolo z ústavnoprávneho hľadiska akceptovateľné, aby namietané konanie nebolo ani po viac ako ôsmich rokoch od jeho začatia právoplatne skončené. Napriek tomuto konštatovaniu ústavný súd poukázal aj na to, že priebeh namietaného konania bol poznačený obdobiami úplnej nečinnosti okresného súdu.</p> <p>Ústavný súd ďalej dodal, že namietaný postup okresného súdu bol okrem nečinnosti poznačený aj neefektívnou činnosťou.</p> <p>Vzhľadom na to, že ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru bolo postupom okresného súdu porušené.</p> <p>Ústavný súd prikázal okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných prieťahov a sťažovateľovi priznal finančné zadosťučinenie v sume 2 500 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP	***

a iných súdov	
spisová značka	IV. ÚS 396/2012
sudca spravodajca	Ján Luby
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	22. novembra 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ (fyzická osoba) namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov postupom okresného súdu v konaní o neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru. Konanie sa začalo v roku 2008.
ratio decidendi	<p>1. Ústavný súd zastal názor, že nešlo o zložitú vec, avšak na druhej strane poukázal na to, že z hľadiska povahy veci išlo o konanie mimoriadne citlivé, pretože stav neistoty v súvislosti so sporným trvaním pracovného pomeru závažným spôsobom ovplyvňoval zabezpečovanie životných potrieb účastníka konania, v danom prípade sťažovateľa aj jeho rodiny.</p> <p>2. Ústavný súd konštatoval, že sťažovateľ v celom dovtedajšom priebehu ničím neprispel k predĺženiu namietaného konania.</p> <p>3. Ústavný súd po preštudovaní spisu konštatoval, že okresný súd bol úplne nečinný viac ako dva a pol roka.</p> <p>Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že dovtedajším namietaným postupom okresného súdu v konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.</p> <p>Ústavný súd prikázal okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných prietahov. Sťažovateľovi priznal ústavný súd primerané finančné zadosťučinenie v sume 2 500 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	IV. ÚS 450/2012
sudca spravodajca	Ján Luby
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	22. novembra 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka (obchodná spoločnosť) namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov postupom okresného súdu v konaní o návrhu na vydanie platobného rozkazu. Konanie sa začalo v roku 2007.
ratio decidendi	<p>1. Ústavný súd konštatoval, že spory o zaplatenie pohľadávok a ich príslušenstva vyplývajúce z občianskoprávných, resp. obchodnoprávných vzťahov tvoria bežnú súčasť rozhodovacej agendy všeobecných súdov a v zásade ich nemožno považovať za právne ani skutkovo zložité. Aj keď bolo možné v danej veci pripustiť určitú mieru skutkovej zložitosti („uplatnené úroky z omeškania zo 751 faktúr“), podľa názoru ústavného súdu táto skutočnosť nezbavovala okresný súd zodpovednosti za stav namietaného konania v čase rozhodovania o uplatnenej sťažnosti ústavným súdom.</p> <p>2. Pokiaľ okresný súd vo svojom vyjadrení k sťažnosti okrem iného poukázal na to, že „Dĺžku konania taktiež ovplyvnili viaceré žiadosti zo strany účastníkov a ich právnych zástupcov o odročenie pojednávania a tiež väčší počet návrhov na dokazovanie, ktoré súd akceptoval a vykonal“, ústavný súd konštatoval, že uplatnenie návrhov účastníkmi konania v súlade s Občianskym súdnym poriadkom nemožno v súvislosti predĺžením konania pripísať na ich ľarchu a podľa názoru ústavného súdu dovtedajšiu dĺžku</p>

	<p>namietaného konania podstatným spôsobom neovplyvnili ani „žiadosti zo strany účastníkov a ich právnych zástupcov o odročenie pojednávania“.</p> <p>3. Ústavný súd v priebehu namietaného konania zistil jedno obdobie dlhodobejšej nečinnosti v rozsahu takmer jedného roka.</p> <p>Ústavný súd poukázal aj na to, že napriek tomu, že existenciu priesťahov v konaní uznal aj predseda okresného súdu vo svojej odpovedi zo 16. marca 2011 na sťažnosť sťažovateľky na priesťahy v konaní, v ktorej okrem iného vyslovil aj ubezpečenie že „zo strany súdu boli prijaté opatrenia za účelom odstránenia zistených nedostatkov“, preskúmané súdne konanie nebolo do času rozhodovania ústavného súdu právoplatne skončené ani po takmer 6 rokoch od jeho začatia, čo podľa názoru ústavného súdu nesvedčilo o efektívnosti postupu okresného súdu v tejto veci.</p> <p>Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že namietaným postupom okresného súdu v konaní došlo k zbytočným priesťahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.</p> <p>Ústavný súd prikázal okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných priesťahov a sťažovateľke priznať primerané finančné zadostučinenie v sume 3 000 €.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>***</p>

Spracoval: Mgr. Tomáš Majerník

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.